

BOSNA I HERCEGOVINA
REPUBLIKA SRPSKA
VRHOVNI SUD REPUBLIKE SRPSKE
BROJ: 71 0 P 264613 20 Rev
Banjaluka, 27.01.2022. godine

Vrhovni sud Republike Srpske u vijeću sastavljenom od sudija, Gorjane Popadić kao predsjednika vijeća, Davorke Delić i Senada Tice, kao članova vijeća, u pravnoj stvari tužioca E.B. iz Z., K.p.z. – zatvorenog tipa, zastupanog po punomoćniku A.G., advokatu iz K., protiv tuženog M.D., zastupanog po punomoćniku G.B., advokatu iz B., radi naknade štete, odlučujući o reviziji tužioca izjavljenoj protiv rješenja Okružnog suda u Banjaluci broj 71 0 P 264613 20 Gž 2 od 20.05.2020. godine, na sjednici održanoj dana 27.01.2022. godine, donio je

RJEŠENJE

Revizija se usvaja, oba nižestepena rješenja se ukidaju i predmet se vraća prvostepenom sudu na ponovno suđenje.

Obrazloženje

Prvostepenim rješenjem Osnovnog suda u Banjaluci broj 71 0 P 264613 19 P 2 od 20.11.2019. godine, konstatovano je da se tužba tužioca smatra povučenom.

Obavezan je tužilac da tuženom naknadi troškove postupka u iznosu od 4.387,50 KM u roku od 30 dana od dana prijema ovog rješenja.

Drugostepenim rješenjem Okružnog suda u Banjaluci broj 71 0 P 264613 20 Gž 2 od 20.05.2020. godine, žalbe tužioca su odbijene i rješenje Osnovnog suda u Banjaluci broj 71 0 P 264613 19 P 2 od 30.09.2019. godine (pravilno: od 20.11.2019. godine), potvrđeno.

Odbijen je zahtjev tužioca za naknadu troškova žalbenog postupka u iznosu od 2.925,00 KM.

Odbijen je zahtjev tuženog za naknadu troškova sastava odgovora na žalbu u iznosu od 2.925,00 KM.

Blagovremeno izjavljenom revizijom drugostepeno rješenje pobija tužilac, iz razloga povrede odredaba parničnog postupka i pogrešne primjene materijalnog prava, s prijedlogom da se revizija usvoji, pobijano rješenje ukine i predmet vrati na ponovno suđenje.

U ogovoru na reviziju tuženi predlaže da se revizija odbije.

Revizija je osnovana.

Predmet spora u ovoj parnici je zahtjev tužioca da mu tuženi na ime naknade štete isplati iznos od 1.300.013,00 KM.

Iz stanja spisa proizlazi da je tužilac, koji se nalazi na izdržavanju kazne zatvora u KPZ Z., podnio tužbu 20.07.2017. godine, da je, nakon što je tuženi dostavio odgovor na tužbu, prvostepeni sud zakazao pripremno ročište za dan 20.11.2019. godine u 12.00 sati, da je tužilac 18.10.2019. godine primio poziv za pripremno ročište i odgovor na tužbu, koji mu je dostavljen na njegovo ime, a na adresu KPZ Z., da je prvostepenom sudu 15.11.2019. godine na ovaj broj predmeta dostavljen podnesak advokata G.A. iz K., u kome se navodi da advokat G.A. zastupa tužioca po generalnoj punomoći od 17.07.2019. godine (koju u prilogu dostavlja), te da u prilogu podneska dostavlja dokaze za pripremno ročište - dva CD broj 4 koje tužilac namjerava predložiti kao svoje dokaze na ročištu za glavnu raspravu.

Na zapisniku suda o pripremnom ročištu 20.11.2019. godine konstatovano je da na zakazano ročište za tužioca niko nije pristupio, da je dostava poziva uredna i da je poziv lično primio 18.10.2019. godine, a da nije opravdao izostanak, da je dostavljen podnesak punomoćnika tužioca advokata G.A. sa generalnom punomoći, što znači da ga je tužilac obavijestio o ovom postupku i predao mu svu dokumentaciju spisa, da je na ročište pristupio tuženi koji nije zahtijevao da se ročište održi.

Kod ovakvog stanja činjenica prvostepeni sud nalazi da je tužilac uredno obaviješten o ročištu jer da je zaprimio poziv lično dana 18.10.2019. godine, da nije opravdao izostanak, da na ročište nije pristupio ni punomoćnik tužioca koji je sudu dana 15.11.2019. godine u spis dostavio podnesak sa generalnom punomoći, iz čega proizlazi da ga je tužilac obavijestio o terminu održavanja pripremnog ročišta, slijedom čega je donio rješenje da se tužba smatra povučenom i odlučio o troškovima tuženog, zaključujući da su ispunjeni uslovi za primjenu odredbe člana 84. stav 1. Zakona o parničnom postupku („Službeni glasnik RS“ broj 58/03, 85/03, 74/05, 63/07, 49/09 i 61/13, u daljem tekstu: ZPP).

Drugostepeni sud je žalbe tužioca odbio i prvostepeno rješenje potvrdio temeljem odredbe člana 235. tačka 2. ZPP.

Drugostepeni sud nalazi neosnovanim žalbene prigovore tužioca - da mu nije pravilno dostavljen poziv na ročište, kao ni punomoćniku tužioca, da je na taj način tužiocu povrijeđeno pravo na fer i pošteno suđenje, da nije bilo uslova da se donese rješenje da se tužba smatra povučenom, zaključujući da činjenica da se tužilac nalazi na izdržavanju kazne zatvora u KPZ Z. i da je obavijestio svog punomoćnika o terminu pripremnog ročišta, ne ukazuje da mu je povrijeđeno pravo na fer i pošteno suđenje, pa nalazi da je pravilan zaključak nižestepenog suda da je punomoćnik tužioca bio uredno obaviješten o terminu pripremnog ročišta, na koje nije pristupio.

Odluke nižestepenih sudova nisu pravilne.

Tužilac je lično podnio tužbu 20.07.2017. godine, iz koje proizlazi da je lice koje se nalazi na izdržavanju kazne zatvora u KPZ Z. Postupajući po tužbi zakazano je pripremno ročište za dan 20.11.2019. godine.

O pripremnom ročištu obaviješten je tužilac na način da mu je 18.10.2019. godine dostavljen poziv za pripremno ročište na njegovo ime, na adresu KPZ Z., te tuženi putem punomoćnika dana 14.10.2019. godine.

Odredbom člana 84. stav 1. ZPP, propisano je da ako na pripremno ročište ne dođe tužilac, a bio je uredno obaviješten, smatraće se da je tužba povučena, osim ako tuženi ne zahtijeva da se ročište održi. Navedena odredba stvara presumpciju da je tužilac povukao tužbu ukoliko izostane sa pripremnog ročišta, ako je tužilac uredno obaviješten o ročištu (i o posljedicama nedolaska), a nije opravdao svoj izostanak.

Dostava pismena je zakonom uređen postupak koji radi predaje pismena adresatu preduzima sud na način propisan zakonom. Dostavljanje pismena koja sud u vezi sa vođenjem parničnog postupka dostavlja strankama i drugim učesnicima u parničnom postupku regulisano je odredbama člana 337. -355. ZPP.

Tužiocu kao licu koje se nalazi na izdržavanju kazne zatvora, koji u vrijeme kada je zakazivano pripremno ročište nije imao punomoćnika, dostavljanje poziva se vrši prema odredbi člana 341. stav 2. ZPP, kojom je propisano da se licima lišenim slobode dostavljanje vrši preko uprave zatvora, odnosno uprave ustanove za izvršenje krivičnih i prekršajnih sankcija.

Prema stanju spisa prvostepeni sud nije postupio na način propisan odredbom člana 341. stav 2. ZPP, jer je poziv za pripremno ročište tužiocu dostavio na njegovo ime, na adresu KPZ Z., a ne preko uprave zatvora, odnosno uprave ustanove za izvršenje krivičnih i prekršajnih sankcija, pa nije pravilan zaključak nižestepeni sudovi da je tužilac bio uredno obaviješten o pripremnom ročištu, slijedom čega nisu mogle ni nastupiti pravne posljedice iz člana 84. stav 1. ZPP - da se smatra da je tužba povučena. Ovo iz razloga što se samo dostavljanje koje je izvršeno na način određen zakonom, prema pravilima iz ZPP, smatra se pravilnim/urednim i proizvodi pravne posljedice.

Takođe, pogrešan je zaključak nižestepeni sudovi da iz činjenice da je prvostepenom sudu dana 15.11.2019. godine dostavljen podnesak advokata G.A. iz K., kojim se isti legitimiše kao punomoćnik tužioca, proizlazi da je tužilac obavijestio punomoćnika o terminu pripremnog ročišta i da je na taj način i punomoćnik tužioca bio uredno obaviješten o pripremnom ročištu, na koje nije pristupio.

Dostavljanje spada u parnične radnje suda i uvijek potiče od suda. Zato činjenica da je prvostepenom sudu dana 15.11.2019. godine dostavljanjem podneska advokata G.A. iz K., saopštena činjenica da je tužilac imenovao punomoćnika, znači da će od tada sud dostavljanje pismena za tužioca vršiti njegovom punomoćniku (član 340. stav 1. ZPP). Samo takvo dostavljanje pismena od strane suda smatra se urednim i proizvodi pravne posljedice iz člana 84. stav 1. ZPP, pa se ne može prihvatiti zaključak nižestepeni sudovi o ispunjenosti uslova za donošenje rješenja kojim se tužba smatra povučena, temeljen na pretpostavci da je tužilac obavijestio svog punomoćnika o terminu pripremnog ročišta, pogotovo što ni sam tužilac o pripremnom ročištu nije uredno obaviješten.

Prema izloženom, osnovani su revizijski navodi tužioca kojima se prigovara pravilnosti primjene odredaba parničnog postupka, slijedom čega je ovaj sud ukinuo obje nižestepene odluke i predmet je vraćen prvostepenom sudu na ponovni postupak, na osnovu odredbe člana 249. stav 1. ZPP, u vezi sa odredbom člana 254. stav 4. ZPP.

U ponovnom postupku prvostepeni sud će imati u vidu razloge navedene u ovom rješenju, te će pravilnom primjenom procesnog i materijalnog prava donijeti na zakonu zasnovanu odluku.

Predsjednik vijeća
Gorjana Popadić

Za tačnost otpravka ovjerava
Rukovodilac sudske pisarnice
Biljana Aćić